

Շրջակա միջավայր
Environment

Տեսարան Վայոց ձորի մարզից
View from Vayots dzor marz

**ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐՆ
ԱՆՇԱՐԺ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ, ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ, 2000 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

**SPECIFIC AIR POLLUTING EMISSIONS FROM STATIONARY SOURCES
BY MARZES, IN 2000**

Մարզեր Marzes	Մթնոլորտային արտանետում- ները, տ Air polluting emissions, t	Մթնոլորտային տեսակարար արտանետումները Specific air polluting emissions		
		1 բնակչի հաշվով, կգ per habitant, kg	1 կմ ² -ի հաշվով, կգ ¹ per 1 km ² kg ¹	մեկ կազմակերպու- թյան հաշվով, տ per organization, t
Ընդամենը ԶԶ Total, RA	30306.9	8.0	11000.0	81.0
ք.Երևան Yerevan	12390.1	9.9	54581.9	72.1
Արագածոտն Aragatsotn	74.6	0.4	27.1	6.2
Արարատ Ararat	5237.6	16.8	2498.8	134.3
Արմավիր Armavir	276.3	0.9	222.5	3.9
Գեղարքունիք Gegharkunik	26.9	0.1	6.5	1.7
Լոռի Lori	8092.9	20.5	2135.9	622.5
Կոտայք Kotayk	3848.5	11.7	1842.3	116.6

¹ Առանց Սևանա լճի հայելու մակերեսի:
Excluding Sevan Lake's mirror space.

Մարզեր Marzes	Սթնուլորտային արտանետում- ները, տ Air polluting emissions, t	Սթնուլորտային տեսակարար արտանետումները Specific air polluting emissions		
		1 բնակչի հաշվով, կգ per habitant, kg	1 կմ ² -ի հաշվով, կգ ¹ per 1 km ² kg ¹	մեկ կազմակերպու- թյան հաշվով, տ per organization, t
Շիրակ Shirak	144.6	0.4	53.9	11.5
Սյունիք Syunik	65.3	0.4	14.5	9.3
Վայոց ձոր Vayots dzor	99.9	1.4	43.3	25.0
Տավուշ Tavush	50.3	0.3	18.6	4.2

ՋՐԱՌԻ ԵՎ ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆ
ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ, 2000 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

DISTRIBUTION OF WATER ABSTRACTION AND
USE BY MARZES IN 2000

Մարզեր Marzes	Ընդհանուր ջրառը Total water abstraction	Ընդհանուր ջրօգտա- գործումը Total water use	այդ թվում՝ ըստ ուղղանկյունի including by direction			
			տնտե- սական և խմելու household and drinking purposes	արտադ- րական industrial purposes	ռոռոգ- ման irrigation	գյուղա- տնտեսա- կան ջրամա- տակա- րարման agricultural water supply
Ընդամենը ՀՀ Total, RA	1871.2	1046.1	106.8	42.4	839.9	56.8
ք. Երևան Yerevan	1640.2 ¹	927.6	47.5	9.6	833.1 ¹	37.5
Արագածոտն Aragatsotn	7.6	3.8	2.6	0.5	0.0	0.7
Արարատ Ararat	26.3	19.2	5.6	5.8	2.6	5.2
Արմավիր Armavir	61.3	29.5	7.9	15.8	0.5	5.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	24.1	8.6	4.9	1.3	0.0	2.4
Լոռի Lori	20.9	11.4	9.3	0.4	0.0	1.7

¹ Ռոռոգման նպատակով վերցված ջրի ծավալը ներկայացվել է ամփոփ տեսքով, որի հետևանքով ք. Երևանի «ընդհանուր ջրառը» և «ռոռոգման» սյունակների թվերը մեծ են ստացվել:
The volume of water taken for irrigation was presuted in summary form, terefore numbers of the columms "total water abstraction" and "irrigation" of Yervan city are big.

Մարզեր Marzes	Ընդհանուր ջրառը Total water abstraction	Ընդհանուր ջրօգտա- գործումը Total water use	այդ թվում՝ ըստ ուղանակության including by direction			
			տնտե- սական և խմելու household and drinking purposes	արտադ- րական industrial purposes	ռոռո- ման irrigation	գյուղա- տնտեսա- կան ջրամա- տակա- րարման agricultural water supply
Կոտայք Kotayk	37.6	15.9	10.0	4.6	0.2	1.1
Շիրակ Shirak	22.3	13.9	10.0	0.8	1.0	2.1
Սյունիք Syunik	18.7	11.4	5.8	2.6	2.5	0.5
Վայոց ձոր Vayots dzor	3.3	2.2	1.5	0.3	0.0	0.2
Տավուշ Tavush	8.9	2.6	1.7	0.9	0.0	0.1

ՀՈՍՔԱԶՐԵՐԻ ՀԵՈԱՑՈՒՄՆ ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ, 2000 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

WASTE WATER DISCHARGE BY MARZES IN 2000

(մլն. մ³)
(mln. m³)

Մարզեր Marzes	Ընդա- մենը Total	որից՝ մակերևու- թային ջրընդու- նիչների of which surface reservoirs	այդ թվում՝ հեռացվել են հոսքաջրեր Including discharged waste water				
			աղտու- ված, ընդամենը contami- nated run- offs, total	այդ թվում՝ including			
				առանց մաքրման without treatment	ոչ լիար- ժեք մաքրված incomple- tely treated	չափորոշային մաքուր (առանց մաքրման) water pure cor- responding to standards (without treatment)	չափորոշա- յին մաքրված water purified according to standards
Ընդամենը ՀՀ Total, RA	174.8	114.1	47.2	46.9	0.3	4.2	123.5
ք.Երևան Yerevan	116.4	107.3	13.8	13.7	0.2	3.6	99.0
Արագածոտն Aragatsotn	2.0	0.0	1.1	1.0	0.0	0.0	1.0
Արարատ Ararat	6.2	2.5	4.4	4.4	0.0	0.0	1.8
Արմավիր	4.7	0.0	4.4	4.3	0.1	0.3	0.0

Մարզեր Marzes	Ընդամենը Total	որից՝ մակերևու- թային ջրընդու- միջներ of which surface reservoirs	այդ թվում՝ հեռացվել են հոսքաջրեր Including discharged waste water				
			աղտոտ- ված, ընդամենը contami- nated run- offs, total	այդ թվում՝ including			
				առանց մաքրման without treatment	ոչ լիար- ժեք մաքրված incomple- ely treated	չափորոշային մաքուր (առանց մաքրման) water pure cor- responding to standards (without treatment)	չափորոշա- ին մաքրված water purified according to standards
Armavir							
Գեղարքունիք Gegharkunik	4.0	0.2	2.8	2.8	0.0	0.1	1.1
Լոռի Lori	18.3	0.5	4.1	4.1	0.0	0.0	14.2
Կոտայք Kotayk	6.8	1.2	2.1	2.1	0.0	0.2	4.4
Շիրակ Shirak	7.7	0.0	7.7	7.7	0.0	0.0	0.0
Սյունիք Syunik	5.9	2.4	3.9	3.9	0.0	0.0	2.0
Վայոց ձոր Vayots dzor	1.4	0.0	1.4	1.4	0.0	0.0	0.0
Տավուշ Tavush	1.4	0.0	1.5	1.5	0.0	0.0	0.0

ԱՌԱՋԱՑԱԾ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ
ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՆ ԸՍՏ ՍԱՐՁԵՐԻ

QUANTITATIVE SPECIFIC INDICATORS OF ORIGINATED
WASTES BY MARZES

Մարզեր Marzes	Առաջացել են թափոններ Wastes originated							
	ընդամենը, տ total, t		մեկ բնակչի հաշվով, կգ per habitant, kg		մեկ կմ ² -ի հաշվով, կգ ¹ per 1 km ² kg ¹		մեկ կազմակերպու- թյան հաշվով, տ per organiza- tion, t	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Ընդամենը ՀՀ Total, RA	117.6	152.7	46.7	40.2	6200.0	5400.0	356.6	350.3
ք.երևան Yerevan	9003.0	8355.1	7.2	6.7	39660.8	36806.6	25.0	31.3
Արագածոտն Aragatsotn	216.5	62.9	1.3	0.4	78.6	22.8	18.0	7.0

¹ Առանց Սևանա լճի հայելու մակերեսի:
Excluding Sevan Lake's mirror space.

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԴԱԿ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ
LIVING STANDARDS AND SOCIAL SPHERE

Մարզեր Marzes	Առաջացել են թափոններ Wastes originated							
	ընդամենը, տ total, t		մեկ բնակչի հաշվով, կգ per habitant, kg		մեկ կմ ² -ի հաշվով, կգ ¹ per 1 km ² kg ¹		մեկ կազմակերպու- թյան հաշվով, տ per organiza- tion, t	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Արարատ Ararat	651.4	336.4	2.1	1.1	310.8	160.5	81.4	168.2
Արմավիր Armavir	116.3	193.2	0.4	0.6	93.6	155.6	2.4	3.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	13.0	81.3	0.05	0.3	3.2	19.8	6.5	2.9
Լոռի Lori	26.1	1182.4	0.1	3.0	6.9	312.1	6.5	84.5
Կոտայք Kotayk	1508.0	39.9	4.6	0.1	721.9	19.1	47.1	4.0
Շիրակ Shirak	10.2	43.7	0.03	0.1	3.8	16.3	1.5	1.9
Սյունիք Syunik	165911. 0	142227. 7	1012.9	867.2	36820.0	31564.1	165911. 0	71113.8
Վայոց ձոր Vayots dzor	59.9	114.0	0.9	1.6	25.9	49.4	15.0	28.5
Տավուշ Tavush	134.0	91.4	0.9	0.6	49.6	33.8	7.1	5.7